

Analyse Wet zorg en dwang 2022

Iedereen heeft recht op vrijheid en veiligheid. Leven in vrijheid is normaal. Voor iedereen. Vrijheid is dat je mag zijn zoals je bent. Soms moet iemand zijn vrijheid (tijdelijk) worden beperkt. Dit mag alleen als het onveilig is voor iemand zelf of voor anderen. De regering heeft hiervoor een wet gemaakt: Wet zorg en dwang (Wzd). In de Wzd staan regels wanneer en hoe vrijheid mag worden beperkt. Iemand die zorg krijgt die hij of zij zelf niet wil, heet onvrijwillige zorg.

De Wzd geldt voor iedereen met een verstandelijke beperking. Of met dementie. Het maakt niet uit of je vrijwillig of onvrijwillig in een zorginstelling woont.

Wzd commissie

De Wzd commissie van ASVZ toetst het Wzd beleid. Ook geeft zij advies en signaleert dingen die beter kunnen.

Wzd planbureau

Het Wzd planbureau van ASVZ helpt om onvrijwillige zorg goed in het dossier van de cliënt op te schrijven. Registreren van onvrijwillige zorg. Het planbureau helpt ook bij vragen van medewerkers.

Wzd functionarissen

ASVZ heeft 8 Wzd-functionarissen. Dat zijn artsen, orthopedagogen-generalisten of GZ-psychologen die veel weten over de Wzd. Zij kijken mee of ASVZ zorgvuldig omgaat met onvrijwillige zorg.

Zorgverantwoordelijken

Dit zijn de orthopedagogen.

Elk jaar beoordelen we hoe het gaat met onvrijwillige zorg binnen ASVZ. We schrijven op wat goed gaat en wat beter kan.

Verbeterpunten Wet zorg en dwang uit 2021

1. Onderzoeken waarom er in het tweede half jaar van 2021 meer onvrijwillige zorg is toegepast.

De Wzd commissie heeft locaties met meer registraties vragen gesteld. De toename komt omdat medewerkers na de corona periode weer beter gingen registreren.

2. De termijnen uit het Wzd stappenplan beter volgen en zorgverantwoordelijken beter ondersteunen.

Het stappenplan is onderdeel van de Wzd. Het regelt de stappen die ASVZ moet nemen bij het nadenken over en toepassen van onvrijwillige zorg.

Het lukt ons beter om de termijnen uit het stappenplan te volgen. Het Wzd planbureau helpt hier goed in. Het Wzd planbureau geeft elke week de evaluaties door aan zorgverantwoordelijken en persoonlijk begeleiders.

Er vindt minder onvrijwillige zorg plaats. Dus er staan ook minder maatregelen in het dossier. Tijdens de planbespreking is onvrijwillige zorg een onderwerp om over te praten.

3. Gebruik van het Wzd stappenplan beter documenteren

Elke stap uit het stappenplan evalueren we per maatregel in het plan van de cliënt. Dit is goed te zien in het dossier. We zijn hier tevreden over. De zorgverantwoordelijken kennen de stappen steeds beter. Het planbureau helpt hierin.

4. Voor nieuwe cliënten binnen 6 weken een plan opstellen

De Wzd commissie weet nog onvoldoende of nieuwe cliënten binnen 6 weken een plan hebben.

Op 1 april 2023 start het nieuwe elektronisch cliëntdossier ONS. In juli 2023 meten we of het punt beter gaat.

5. Het Wzd stappenplan met de termijnen goed volgen met betrokkenen en opschrijven in het dossier bij nieuwe cliënten.

De Wzd functionarissen zien dat dit punt beter gaat. Iedereen kent de Wzd en weet hoe het in het dossier moet staan.

6. Andere keuzes onderzoeken in plaats van een gesloten slaapkamerdeur in de nacht.

In elke regio hebben Wzd functionarissen onvrijwillige zorg onderzocht. Het leek even dat er na het onderzoek minder deuren op slot waren. Dus minder onvrijwillige zorg. In deze aanpak is niet goed overlegd met nachtzorgmedewerkers. Dit was wel nodig. Nachtzorgmedewerkers hebben met de Wzd commissie gepraat. In 2023 is aandacht voor het overleg tussen de Wzd commissie en nachtzorgmedewerkers.

Zorgverantwoordelijken hebben een enquête ingevuld voor 'succesfactoren voor minder maatregelen'. De uitslag helpt ons om een alternatievenboek te maken met voorbeelden van andere keuzes. Goede voorbeelden met elkaar delen.

7. Toepassen van onvrijwillige zorg op locaties.

Wzd is een onderwerp op de 'jaarplanner' voor teams. Het onderwerp krijgt elk jaar aandacht. Door het vertrek van medewerkers en de start van nieuwe medewerkers, is niet elke medewerker goed op de hoogte van de Wzd. De Wzd commissie kijkt met de afdeling Talentontwikkeling hoe dit beter kan.

Er is in de weerbaarheidstrainingen meer aandacht voor voorbeelden uit de praktijk. Dit helpt medewerkers om te begrijpen wat onvrijwillige zorg en de Wzd is.

8. De driehoek teamleider, orthopedagoog en sectormanager informeren hoe het gaat met onvrijwillige zorg.

De driehoek ziet in het systeem Power BI informatie van hun eigen locatie(s). Managers kunnen drie maanden terugkijken. Ze kunnen goed zien of er meer of minder onvrijwillige zorg is.

9. Juist registreren van onvrijwillige zorg in het nieuwe dossier ONS

De Wzd commissie is goed betrokken bij het indelen van het nieuwe elektronisch cliëntdossier ONS. Om medewerkers te trainen zijn er werkinstructies en e-learnings gemaakt. We verwachten dat ONS makkelijker is. Het Wzd planbureau kan met ONS goed helpen om op tijd te evalueren.

10. Nieuwe cliënten en ouders betere informatie over de Wzd geven.

Op de website van ASVZ staat informatie over de Wzd. In 2023 komt de informatie ook op het nieuwe cliëntportaal.

Wat gaat goed?

Er is een kleine daling van onvrijwillige zorg binnen ASVZ. In 2022 stonden er bij 298 cliënten afspraken over onvrijwillige zorg in het plan. Dit heet een incidentele of structurele maatregel. In 2021 was dit bij 315 cliënten.

Ook is er een kleine daling van onvrijwillige zorg waar geen afspraken over staan in het plan. Dit heet een onvoorziene maatregel. In 2022 is er 1028 keer een onvoorziene maatregel toegepast. In 2021 was dit 1038 keer. We blijven met elkaar zoeken naar minder onvrijwillige zorg of andere keuzes. Het alternatievenboek met goede voorbeelden krijgt in 2023 aandacht.

Doelstellingen & aandachtspunten voor 2023. Wat kan beter?

1. Kennis over de Wzd bij medewerkers en cliënten behouden en vergroten.

De Wzd commissie maakt een actieplan. Er is aandacht voor de Wzd bij:

- Het inwerken van medewerkers
- De weerbaarheidstraining
- Goede info voor de driehoek teamleider, orthopedagoog en sectormanager
- Wzd op de agenda van de regioraden en sectorale cliëntenraden
- Gebruik van sociale media
- Informatie voor cliënten toegankelijk maken door bijvoorbeeld een spel, workshop, praatplaatjes of training

2. Communicatie met clientvertrouwenspersonen-Wzd verbeteren:

De clientvertrouwenspersonen-Wzd volgen in 2023 een weerbaarheidstraining bij ASVZ. De cliëntvertrouwenspersonen-Wzd leren over onze werkwijze en kunnen ons tips geven.

3. Besluit tot opname en verblijf artikel 21.

Artikel 21 uit de Wzd gaat over niet vrijwillige opname en verblijf. Volgens de Wzd mag dat alleen in een locatie die ook als 'accommodatie' geregistreerd staat. Bij ASVZ wonen 39 cliënten waar artikel 21 voor geldt maar de locatie niet als 'accommodatie' geregistreerd staat.

De Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) vindt dat verplicht verhuizen van een cliënt naar een 'accommodatie' niet in het belang van de cliënt is. Bieden van goede zorg heeft de voorkeur. ASVZ volgt de VGN en houdt ontwikkelingen in het land goed in de gaten.

4. Ontwikkelingen in het land volgen over de Wzd, de Jeugdwet en de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg.

Een cliënt kan te maken hebben met de Wzd, de Jeugdwet en de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz). De regels in deze wetten over Wzd zijn anders. Dit is moeilijk voor ASVZ. ASVZ behandelt en begeleidt cliënten vanuit onze waarden en visie. We zijn een organisatie voor mensen met een verstandelijke beperking en houden ons dus aan de Wzd. We houden ontwikkelingen in het land goed in de gaten en praten met andere organisaties om van elkaar te leren.

5. Voorkomen van onvrijwillige zorg in de thuissituatie

ASVS past geen onvrijwillige zorg toe in thuissituaties. De Wzd commissie helpt de regio-coördinatoren van Ondersteuning Thuis om de medewerkers te laten begrijpen wat onvrijwillige zorg is. Dit om te voorkomen dat ze in een thuissituatie onvrijwillige zorg toepassen.

6. De werkwijze van de Wzd-analyse goed afspreken

In januari en juli staat het schrijven van de Wzd-analyse op de agenda van de Wzd commissie. Elk half jaar ontvangt de Inspectie van ons cijfers over onvrijwillige zorg.

ASVZ schrijft elk half jaar een verslag over de Wzd wat gaat goed en wat kan beter. De inspectie krijgt het verslag elk jaar.

7. Het Wzd beleid van ASVZ opnieuw schrijven

Er komt een begrijpelijk en kort beleid. In maart 2023 willen we het concept klaar hebben.